

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési pénzek és reklamációk
BALKANYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.

Felelős szerkesztő: Dr. CZIFRÁK JÁNOS.

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények lap szerkesztésébe küldendők.
Hirdetési díj: 3 hasábos petitos egyszerű hirdetésnél 20 fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.
Nyilttér petit sora 50 fill.

A király ünnepe.

(V. S.) A király ünnepe, a nemzet ünnepe. Magyarország egén újra örömtűzek gynlnek. A templomokban háláadó zsolozsma zendül, egy nemzet áldása és fohásza száll az égek Urához e nagy ünnepen,

Negyven esztendő nagy idő az ember életében s csak egy muló porszem az idő tengerében. Gyarló földi ember munkában eltöltött negyven esztendő után elhajtja szerszámát s fáradt lélekkel, testtel megpiheni.

S im egy ember, milliók fejedelme ma ünnepet ül. Negyven esztendeje annak, hogy királyunk Szt. István dicső koronáját fejére tette s negyven esztendő viszontagságos küzdelmei közepette ezt a szent koronát szeplőtlenül megőrizte. Ezer éves koronánk ma is régi fényében ragyog s méltó viselője a legelső magyar ember: I. Ferenc József.

Negyven esztendeje van ma a nagy kibékülésnek. Akkor is nemzet és király állottak egymással szemben. S a történelem nagy tanítása, hogy ahol nemzet és király állnak egymással szemben, ott mindig a nemzetnek van igaza. Hála a magyarok Istenének, s Deák Ferenc bölcsességének, hogy a nemzet kibékült királyával s régi fényben ragyogott újra Szent István koronája.

S azóta 40 év telt el. Az abszolutizmus átkos ködét eloszlatta a szabadság ragyogó sugára, a nemzet és király megértették egymást s együtt munkálkodtak a

haza üdvén. Igaz, nem egyszer átkos árnyány gyilkos keze rá-rá csapott ősi vérrrel pecsételt alkotmányunkra, de a legutóbbi idők nagyszerű eseményei is igazolták, hogy nemzetünkben mindig meg volt a bátorság, hogy felemelje tiltakozó szavát, de meg volt a türelme is, hogy szenvedélyei el ne ragadassák. S a harcok közepette is ott állt szeplőtlenül, a magyar szent korona viselője, a legelső magyar ember. A felkorbácsolt hullámok a trónig sohse értek s a nemzet reménysege mindig a szent koronában volt.

Negyven év nagy idő! Hány csapás sújtotta annyi időn át jóságos királyunkat. Reménye, utóda fiatalon szállt sirba, boldog emlékü nejtét, a mi Nagyasszonyunkat, nemlönket gyilkos keft sújtotta le élte delén. S a nemzet ott zokogott a ravatálnál s együtt sirt királyával.

S a nagy csapásol, az uralkodás nehéz gondoljai közepette is ma részt vesz nemzete örömében. Velünk ünnepel, mert a mi ünnepünk az ő ünnepe is.

Munkában telt el a 40 év. Ott láttuk királyunkat, ahol a humanizmus, az ember-szeretet áldozatot kívánt. Ott látjuk mindenütt, ahol a béke, a szabadelvűség munkál. Apostoli keresztjével a vallási türelmességet hirdeti szerte a hazában, törvényeiből a jóság, a szeretet arad. Mint ember példája a munkának, szorgalomnak. Ma is aggon, törődötten kora reggeltől kemény munkában telnek napjai.

A népek szeretetét nehéz megnyerni. S a mi uralkodónk dételgetést és becsült

uralkodója népének, aki megtudja válogatni tanácsosait a jók, a nemesek közül s 40 esztendő uralkodása alatt mindig meg tudta érteni nemzetünk jogos aspirációit.

S a nemzet válságos napjaiban mindig bizalommal fordult uralkodójához, mert benne Szt. Istvánnak méltó utódját látta, kinek jóságán és bölcsességén megtörik az alatomosság minden kísértése.

Hálás szívünk örömmel telik el e nagy napon, ajkainkon imádság fakad s a nemzet milliói zengik e hazában szerte: Isten áldd meg a magyar királyt!

Adja magyarok Istene, hogy ez a szép harmonia ne csak muló álom, de örök valóság legyen, hogy tisztán ragyogjon végre hazánk egén a szabadság aranysugara, hisz megbűnhötte már e nép a multat és jövendőt!

Hazai iparcikkeink kelendősege.

Hazánkban milliószámra adnak el évenként egyes iparcikkeket, melyeket azelőtt nem is ösmertek. Feltalálnak egy cikket, mely jobb és olcsóbb, mint az, amely előbb ugyancsak a célnak szolgált, vagy feltalálnak olyan cikket, mely szükségletet elégít ki és eddig egyáltalán nem volt ismeretes. S mégis úgy a feltalálóknak, mint az előállítónak le kellene mondani arról a méltó jutalomról, mely valami hasznos dolog alkotásával jár, ha nem sikerül felkelteni a szükségletet s az új cikknek kelendőseget szerezni.

Senkiesem hivatottabb új cikknekkel kelendősegi piacokat szerezni, mint a kereskedő; s míg az egyik oldalon látjuk, hogy kereskedők kik hivatalosunkat teljesen megfelelnek, tevékenységükért a közvetítő üzérkedés révén bő jutalmat aratnak,

TÁRCSA.

Őszi verőfény.

Van valami csudálatos, biavív erő a szerelemben. Akik nem érzik, meg se érik. Amig nem éreztem, nem hittem a lélekvándorlásban. Most tudom csak mennyire igaza volt a nagy poetának, amikor Boland Istókjában azt írta: Mig az ember boldog nem volt, addig meg nem halhat. Hiszem s velem együtt sok ezren hiszik, hogy a boldogság nem valami elérhetlen abszolút jó, hisz előbb utóbb mindenki eléri. Csak az a baj, az egyik későn, a másik nagyon korán.

S akik nem érik el önmagukban elérik utódaikban. Szomorú vigasz ugyan, de hát az élet néha komédiát játszik velünk, gyakran tragikomédiát.

Őszi verőfényes napon ketten ültek a tengerparton. Egy őszbe csapzott öregasszony és egy öreg ur. Amott nem messze boldog ifjú lányka és egy pelyhedző fiatal ember játszottak a tenger fűvényével. Az öregek merőn néztek egymást. Látszott arcukon, hogy valami mondani valója van mindegyiknek. S néma megadással hallgattak. Nagy fájdalmat hallgattak el, s mind-egyik restelte magát, hogy ő kezdje a panaszt. Végre az öreg asszony megtölte a csendet. Hiába

örök némaságra csak férfit tud a véget kárhoz-tatni, a nő nem bírja ki.

— Hogy megnőttek ezek a gyerekek! Képzelse csak Iduska már 18 éves.

— Elemér is fess gyerek lett. Haj nagy idők.

Ki hitte volna, már eladó lány unokám van?

Az öreg asszony egy könyöcseppel törölt le, aztan folytatta. Ötven évvel ezelőtt. Emlékszik barátom? Mi is fiatalok voltunk. Tan éppen ezen a helyen sétálgtunk, s neztük a zajló tengert. Szóttük, szóttük tarka álmok himes leplét. Maga beszélt nekem szépen, lelkesen. Tele volt szívem dallal szerellemmel. Rövid pár hónap választott el bennük tőle, hogy egészen boldogok legyünk. S akkor... A tőbit ön nagyon jól tudja. Szegény apám — nagyon jó kereskedő lehetett — s engem is holmi bolti cikknek nézett s oadadtok, eladott másnak, akit so'ise láttam addig, csak azt tudtam róla, hogy háza van, nagy fényes boltja. Ferjem nem volt rossz ember, de műveletlen, faragatlan. Képzelteti életemet. Én aki önnel oly szépek derisnek álmodtam az életet, belehulltam egy prózai ember világába. A műveletlen emberek még nem rosszak s ha nekik megfelelő szellemi régiőköl keresnek feleséget meg boldoggá is tehetik.

De ezerszer jaj annak a nőnek, akinek lelkét a jó társaság megfünomította, aki az életet nemesek egy szatócs üzletnek nézi, hanem lelkesedni tud széprét, ideáliserét, mert egy durva kéz egy legyintessel letöri az álmok minden himpórat.

Valóságos Golgotha volt életem. Szívem mélyén titkon éreztem, hogy még önt szeretem, s csendes éjeken felébredt hanem a lelkiismeret tiltakozó szava, hogy mért nem álltam daczosan, büszkén szembe a szülői önkényvel. Hisz egy emberélet megmentésért néha még ölni is szabad. S utóvégre az én jóvóműről, boldogságomról volt szó, jogom lett volna bármit is tenni megmentéséért. Hogy milyen volt az életem, arról ne is beszéljünk. Tudtam, hogy nem törődöm bele a változhatlan vegzetbe, mégis remlétem. S a halál, ez az áldott jöltevé elragadta végre életem megrentőjét, ferjemet. Megsiratam, meggyászoltam szegényt, hisz neki nem volt bűne s én mégis gyűlöltem, mert tudta, hogy mást szerettem, tudta, hogy hozzá kényszeritene, mégis elvett. Az ilyen embert épugy megvetem, mint aki hozzákényszerít. Meghalt. De akkor már késő volt. Én már törődött asszony voltam s ön akkor már komor nagyapó. S ma itt ülünk szemtől szembe. Ön a jó öreg bácsi, kinek álma, vágya nines. S ha beszélgetünk is, legfeljebb arról, hogy amilyen idő lesz holnap s mi volt az ebéd tegnap. Aztán elerzékenyülünk s hullnak, hullnak könyveink. Minden könyöcseppben egy elhibázott élet zokog fájdalmasan. Tudom erzi ön is a családöt emberek fájdalmát. S ha visszatekint élte deléről arra a szép ragyogó tavaszra, tudom hogy rezdül a viharedzett férfi szempilláján, mert hiába ki lehet irítani a lélekből előitéletet, babonát, szenvedélyt, de a szívből a

másrészt egész sereg olyan kereskedővel találkoztunk, kik működésük iment jelzett ágának semmi figyelmet sem szentelnek és folyton panaszkodnak, hogy az üzlet pang.

Azokat a kereskedőket értjük ezalatt, akik tekintet nélkül a tényleges szükségességre és figyelem nélkül arra, vajjon azok az áruk, melyekkel kereskedni szándékoznak, bőségesen és teljesen megfelelő módon mások által adatnak el, üzletet nyitnak s úgy velük, hogy eleget tettek, ha valamely árucikket, melyet kiválasztottak vagy véletlenül kínáltak nekik, egyszerűen raktárra vesznek, anélkül, hogy ez áru kelendőségéről is gondoskodnának.

Mennyire távol állanak ezek a kereskedők feladatuk teljes és helyes megoldásától azt mutatják néhány oly előálló példái, kiknek tényleg sikerült, új vagy kevésbé ismert árucikkeknek óriási kelendőséget szerezni.

Itt vannak például az erősítő és frissítő szerek gyártói, kiknek létezéséről néhány év előtt még senkinek tudomása nem volt. Tekintésük csak azokat a rengeteg össegeket, melyeket hirdetésekre és falragaszokra fordítanak; — a számtalan orvosi vélemény is bizonyítja, mennyi fáradságot, találgatást és pénzt kellett áldozni, míg mérvadó személyeket a készítmények megvizsgálására és alkalmaztatására bírtak. Ezernyi eladói hely gyógytárakban és drogeriákban többekévesebb elősegítik felkelni a közönség figyelmét. Rópiratok, — orvosokhoz, kórházakhoz, szanatóriumokhoz intézett szó és írásbeli ajánlatok az erősítő és frissítő szerek részére híveket és vevőket szereznek e köröknek. Szász meg szász kereskedelmi utazó nap-nap után fáradozik, hogy e cikk részére újabb elárúsítókat keressenek. Mindenütt díjtalanul osztogatnak mintákat, hogy bárki személyesen győződhessen meg e cikkek jóhatóságáról. Úgyesen szerkesztett brosurák és prospektusok milliószámra rugó példányokban terjesztetnek s mindez oly célból, hogy kelendőséget szerezzenek e cikkeknek, pedig azáltal az egyes vevő alig néhány fillér értékű vásárol.

Minden kereskedő, bárminő cikke is legyen és bármily mennyiségben, bárhol is akarja azt eladni, e tényekből azt a tanulságot merítheti, hogy fáradoznia kell s hogy miképpen kell fáradoznia, hogy árujának kelendőséget biztosítson. Aszerint, amint valamely árucikket bemutatnak a a közönségnek, miképen teszik azt hozzáférhetővé, miképen ajánlják szóval és írással, minden rendelkezésre álló hirdetői eszközzel; miképen demonstrálják az elárúsítandó cikket alkalmaztatásáig, ingyen minták, bizonyítvány raktár, próbára való megrendelhetősé, biz. segélyével miképen hozzá közelbe a közönséghez; mindez rendkívüli fontossággal bír; ettől függ, vajjon még a legjobb, legelősebb árucikkeknek egyáltalán szerelhető-e megfelelő kelendőségi piac.

szerelhetők körülírtai nem lehet, visszajár ez a vadas-kodó szenvedély, mint valami hazajáró lélek.

S a két öreg sirt keservesen. Asszonyom — szót a férfi, — én nem panaszodom önmé. Kíméletlen lennék ha elmesélnem életem gyötrelmei Kalváriáját s durva lennék, ha vadasokdnám. Lássá nekünk már nincs mit várnunk az életől. Podagrás öregek vagyunk. De higgye meg nekem, ha kettőnk közül valaki elhagyta életét, úgy én voltam. Asszony sziv, csalás! Bennen volt erő 50 évig hordani egy eszalótt sziv keservét, jaját, de önbem nem volt bátorság akkor szembeállni az ostoba szülők kapzsi előlétevel s megadta magát gyáva sorsának. De ne vadelodjunk. Ami életünk befejeztett. De nézzön oda a tengerpartra. Iduska és Elemér játszanak ott, a mi unokáink. Megérti ön miről álmodnak ők most, mint mi 50 év előtt. Talán a Teremtő bölcs végzése kárpótol minket unokáinkban. A mi tönkretett életünknek lesz tán elégtétele, ha ők egymásé lesznek. S a boldog unokákra sütt napból árad tán egy két sugárka a boldogtalan öregekre is. Asszonyom mi mégis találkoztunk.

Ott mesze a tengerparton halkán susogott egy szerelmes pár s itt a padon keservesen zokogott két öreg. A ragyogó napfény odátüztört rájuk s ők álmodtak tovább. Ezek az elmúlt 50 év boldogtalanságáról, azok egy szerelmes büvös jövőről.

Vályi Sándor.

Még a legszegényebb vidékeken is van bizonyos cikkeknek kelendősége, ha azok mindjárt csak filléres cikkek is — gyermekeknek való cukorkák vagy egybek: Csak ahol a népesség vételeje nem elegendő, hogy mindazoknak, kik valamely hasonló cikket kinalnak, megfelelő nyereséget nyújtsanak, kell a kereskedőnek — a magyar ipar emelése kedvéért is, a maga érdekében is — igyekezni vevőt másutt keresni vagy más cikkekkel kelendőséget szerezni. Akinék ez sikerül — és jó, meg olcsó árúnak mindenütt van meg megfelelő kelendősége — sohasem lesz oka rossz üzletek miatt panaszkodni.

HIREK.

Azt beszélük...

Ezenel közhírre tétetik, hogy az alább elmondandók nem komoly dolgok, merő tréfa az egész. S a nyájas olvasót is felkérjük, ne méltatlanság haragudni, hogy az alábbi újságokat megírtuk. Nem igaz, becsületünkre nem igaz! S e mentegődzést is csak azért írjuk, nehogy valami bájosan otromba névtelen levelírő ismét tulságos komolyan vege irasunkat s megtiszteljen regédes sorával. Apaga istanus!

Azt beszélük, hogy Muraszombaton a jövő héten elkezdik az általános városi eszatornázást, villanyvilágítás felszerelést és aszfaltozást...

Azt beszélük, hogy a villanyvilágítás ügyének vezetésével megbízott bizottság tényleg működik és él, sőt virul is.

Azt beszélük, hogy a községi tanács elhatározta, hogy a Mező-utczában levő Horváth házban díszlego M e z z ó utca felírását elváltatja, s helybe Mező-utczát írta, mert széles e házban mezőt csak egy z-vel írják.

Azt beszélük, hogy Muraszombaton a rendőrközletám emelni fogják a hogy Krauzag, az újságáros, felmentetik az éjjeli őri szolgálat alól s helyette éjjeli őrk fogják az éjet a vendéglőben átvezetni.

Azt beszélük, hogy Muraszombaton a pletykázó asszonyok kártebe léptek s ezután csak olyan pletykát csinálnak, ami igaz, mert eddig mindig hazudtak.

Azt beszélük, hogy Muraszombaton a házak előtt öntözni szoktak s azért nincs por. (Nohát ez kérem nem igaz!)

Azt beszélük, hogy Muraszombaton nagy táncmulatság készül, melyen a fiatalemberek is fognak táncolni.

Azt beszélük, hogy a muraszombati Casino kiküldött bizottságai mind akcióbba léptek, sőt már új helyiséget is kerestek.

Azt beszélük, hogy Muraszombaton könnyű újságot írn. No hát tessék megpróbálni.

Azt beszélük, hogy itt az ugorka-szezon. Nincs hír, nincs téma. Úgye igazak van, akik azt beszélük...

— **A koronázás jubileuma.** Magyarország a tegnapi napon csendben és áhitattal nagy ünnepet ült. Negyven éves jubileumot tartott — minden zajos ünnepesség nélkül — abból az alkalomból, hogy dicsőségesen uralkodó királyunk, I. Ferencz József magyar királyfya koronázott. Miként az egész országban, úgy itt is hálaadó isteni tisztelet volt. **Szelepecz János** plebános reggel 8 órákor misét mondott, amelyen megjelentek dr. **Laky Kristóf** kir. törvényszéki elnök, Saáry József kir. járásbíró, Horváth Pál t. f. főszolgabíró a bírói, tisztviselői és ügyvédi kar, valamint nagyszámu közönség.

— **Gróf Széchenyi Tivadar** v. b. t. t. felsőlendvai birtokáról üdülésre Pórt-schachba utazott.

— **Gróf Szápáry László** v. b. t. t. és nagybirtokos szerdán elutazott Muraszombatból Budapestre, hogy részt vegyen a koronázás 40 éves jubileuma alkalmából tartandó Te Deumon. A gróf automobilon tette meg az utat Muraszombatból Budapestig 6 óra leforgása alatt.

— **Személyi hírek.** Hozdovics Antal kir. főmérnök, az államépítészeti hivatal főnöke kedden és szerdán városunkban időzött. — Szűcs Károly pénzügyi titkár, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójának kivétes czéljából hétfőn városunkban tartózkodott. — Róza Ernő úrv. mérnök, a vasút építés ellenőrzője Fischer Mór vállalkozó társaságban kedden este Muraszombatra érkezett. — Takács László építész, műegyetemi tanárségéd pénteken pár napi tartózkodásra Muraszombatra érkezett.

— **Ebéd dr. Laky Kristóf tiszteletére.** Gróf Szápáry László v. b. t. t. szerdán délelőn 1 órákor fényes ebédet adott a jelenleg Muraszombaton időző dr. Laky Kristóf cs. és kir. kamarás, kir. kuriai bíró és törvényszéki elnök tiszteletére. Az ebédre hivatalosak voltak meg Saáry József kir. járásbíró és dr. Czifrák János ügyvéd,

— **Hivatalvizsgálat.** E héten vizsgáta dr. Laky Kristóf, a szombathelyi kir. törvényszéki elnöke, a muraszombati kir. járásbíró-ságot. A hivatalvizsgálat kiterjedt a legapróbb részletekre. A törvényszéki elnök végig hallgatta a tárgyalásokat, tüzetesen átvizsgálta a kezelést, m'ndénütt a legnagyobb rendet tapasztalta s elismerését fejezte ki a látottak és hallottak felett.

— **Közönménylívánítás.** Ó méltosága gróf Batthyány Zsigmond a „Szarvaslak és vidéke” lakorekpenzár alakulásakor a vízelvendi plebániá templom részére 2 drb részvenyt jegyezni befőtött. Ezen adományt fogadja ó méltosága a legnagyobb rendet tapasztalta s elismerését fejezte ki a látottak és hallottak felett.

— **Érdekes lelet.** Érdekes leltre bukkantak az építő izraelita templom ásátása közben. Mélyen a föld alatt egy rozsdamarta lánczom függő vas nyakóvet találtak. A körülbelül fél méter láncz meglehetősen súlyos. Ennek az ereklyének kulturhistoriai jelentősége van s régi fényt vet az elmult idők felfogására. Régente ugyanis joga volt a zsidó rabbinak azokat, akik az egyház és erkölcs ellen vetkeztek ad oculus pelengere állítani. S e lánczom függő súlyos nyakóvet a deliquens nyakára szorították s oda lélekölták a templomboz az isteni tisztelet alatt. S bizony nagy szegény volt e büntetés, hasonlatos a régi római capitis deminutiohoz, mely a régi római civist civitásától, legszentebb polgári jogától megfosztotta. Az öregek közül meg többen emlékeznek rá, hogy egy helybeli polgártársunk nagyatyját, mivel szombaton szekeren ment, e lánczozal büntette meg az akkori rabinus. S ma bizony lánczozal kell megfogni azt, aki szombaton nem szekerez. Mindenesetre érdekes a lelet, a mult idők szigorú vallási és etikai felfogása szempontjából is. Az érdekes lelet Arvai Henrik ur birtokában van.

— **A muraszombati állami népiskola záróvizsgáinak sorrendje.** Folyó június hó 16-án d. e. 9—11 lesz az ismételt iskola záróvizsgája. Junius 17-én d. e. 8—11 óráig az I. s II. osztály. 18-ikán d. e. 8—11 óráig a III. IV. osztály. 19-én d. e. 8—11 óráig az V. s VI. osztály és ugyanaz nap délutáni 3 órákor tartja meg az egész tanulóscereg záróünnepélyét, melyekre a szülöket s a tanügybarátokat szivesen látja a gondnokság.

— **Távozó gazdatiszt.** Öszinte sajnálattal vettük a hírt, hogy Török Elemér, az uradalmi béröség tisztartója legközelebb megválk állásától s elhagyja Muraszombatot. A kiváló gazdatiszt — ki szakmájában első rangu tekintély — Muraszombat kis társaságátelen nagy írt fog maga után hagyni. Vig kedelye, páratlan jó szive sok barátot szerzett neki s ezek mind fájlalni fogják az ő távozását.

— **Jegyzői gyűlés.** A muraszombati járási körjegyzők folyó hó 10-én delelőtt 10 órákor tartják évi rendes közgyűlésüket Felső-Lendván, melyre az érdeklődöket ez uton is meghívja az elnökség.

— **Változás a postán.** Varga Irma postakiadónó. ki eddig hivatalát a nagyközönség legnagyobb megelégedésére töltötte be, e hónapban hivatalából eltávozik s helyét Nagy Iboyka ur helyé fogja betölteni.

— **Vizbefutó gyermek.** Gsurman Emma hegy-szorosi két éves lányka az udvarukon lévő töcsa körül játszódozott és vizgázatlan pillanában a tóba esett és belefut. A hatóság részéről dr. Szász Ferenc vizsgálóbíró, dr. Geiger Vilmos és dr. Skirlecz Mihály orvosok jelentek meg a helyszínen,

— **Bugyelláris a babos zsákban.** Rossz fizető Gergár János tókereszturni kibirtoκος. Mivel pedig a tartózkodás per, a pernek pedig végrehajtó szokott a vége lenni, folyó évi január 26-án megjelent Tótkeresztúron a bírósági végrehajtó, hogy lefoglalja Gergár János ingó-bíngóságát. De szemfáras felesége volt Gergár Jánosnak, s mikor megszűnt vette a végrehajtó érkezését, 30 korona készpénzüket egy bugyellárisba rejtve a kamarában egy babos zsákba a bab közé rejtette. A végrehajtó irásba vette a butorkát de kamarára s a babos zsákra is rákerült a sor. Mikor a végrehajtó belenyúlt a babos zsákba, kezébe akad bugyelláris. De Gergárnak helyén volt a szemé, kikapta a végrehajtó kezéből a bugyellárist, künn termett az udvaron, s azután elszaladt a faluba, úgy, hogy, hogy a bugyellárist nem lehetett lefoglalni. Mivel Gergárné erószakal akadályozta a végrehajtás lefolytatását, hatóság ellen erószak büntetéssel vádolva került a kir. törvényszék elé, amely hét napi fogházbüntetésre ítélte.

— **Eletunt aggastyán.** Néha a jóból is sok a sok. Ilyenkor nyar felé oly fákasztó az élet, a duzzadó természet életkedvet önt az emberbe s mégis ilyenkor leg több az öngyilkos, Tan csak nem a humanizmus viszi a szerencsétleneket az öngyilkosságba, hogy témát adjanak szegény vidéki újságra, ki ebbe a szerencsétlen ugorkaszobán sínlődik s ir újságot ott is, ahol nincs. Báni Iván palnalfai lakos 75 éves jómódú gazdameger pénteken reggel 7—8 óra közt kamrájában felakasztotta magát. Öngyilkosságának oka gyónghatatlán betegsége volt s már egész télen hangzottta, hogy ha meg nem gyógyul, felkötí magát. S úgy tett, amint monda. A hatóság részéről dr. Geiger Vilmos járósvond és Tiborecz Antal közigazgatási gyakornok jelentek meg a helyszínen.

Tallózás.

Most már nem is szoktalan az a gyakran felhangzó éles és vidám fütty zong, melyet a körház mögött, a vasut felől kerget hozzánk a játszó szellő. Mikor a „Mariska“ először fujta magából ezt a sivító hangot, a muraszombatiakat hátát édes öröm eskidandozta. Valami mondhatatlan büszkeség dagasztotta kebeléiket, hogy most mégis megy a vasut. Harmecz éves almaik kellemes ébredését jelenti a „Mariska“ szuszogása, a melyvel három-négy nagy kocsis kavicsot vonszol időnkint a készülő sínek közé.

Szinte el sem hiszi az ember, hogy e hó végével már vasuton fogunk elutazni s csak egy sétálnak a pályaudvarra a 44 kilométernyi kocsikázás helyett. Miesoda pazar mulatság lesz az, igaz, hogy egy kicsit lassan fog menni, sokat megáll majd és meglehetősen döcög, de hát az sem lesz baj. Lassan, de biztosan fog haladni. Semmi esetre sem dől fel, nem fog kiskiklani, nem történnek borzalmas összeütközések, hiányzani fognak a katasztrófák, egyébként pedig minden úgy lesz mint a nagy vasutnál. Eről is le lehet nézni, ha az ember az indulás után jóval később megy ki a pályaudvarra, majd akár itt is gorbomba kalauz és helyelől-közélt forgalmi akadályokról is fog gondoskodni a Mindenható. Kéjtalzasokra azonban, tekintettel a nagy menetességére s a menettartam nem túlságos hosszú voltát, kiválóan alkalmasak lesznek vonatunk, miért is a Cook-féle utazási vállalat igen ajánlja vasutainkat ifjú szerelmeseknek, nászutasoknak s erre vonatkozólag egy terjedelmes hirdetést is küldött be lapunknak, amelyet majd annak idején közre adunk.

Nemcsak a vasut lesz készen, hanem egy másik, majdnem ugyan olyan régi álom is valószínű fordul, ha igaz. Megépítik a „Koronát“ Dobrai János barátunk kijelentette — az igaz, hogy most nem először, de talán ezuttal komolyan — hogy építeni fog. Adná a jó Isten, hogy igaz legyen, de ezzel a szálloda építéssel is úgy vagyunk, mint a vasuttal vannak még mindig egy néhány. Például dr. Ritscher Soma tisztelt kartársunk az engedély okiratot fitymálva mutogatta és csak akkor kezdett hinni a vasutban, mikor Schwartz Izidor alsózás közben bevallotta neki, hogy tőle már 300,000 téglaft vettek a vasuti vállalkozók. Avagy teszem fel Kiribsch Fránczi bátyánk még most sem hiszi el, hogy vasut lesz. Hát körülbelül úgy vagyunk mi a szálloda építéssel is. Majd csak akkor hiszzük el, ha az első murit végül elvezetik az utjonan megcsinált szép termekben. Milyen jó is volna, ha Dobrai János

ur most nagyon megharagudnék ezért az írásért, földhöz csapná a lapot és gondolván egy merész, lefőznie bennünket azzal, hogy a jövő hétre megrendelné a téglaft és a kőműveseket és bele kezdené az építésbe.

A divat.

— A Divat Újság-ból. —

A napsütötte nyári naphoz hasonló világos nyári ruhák különféle értéki szövetből egyszerűier, vagy díszesen elkészítve, mintegy teremtve vannak arra, hogy az asszonyi szépséget és bájit megújítsák fokozzák.

Divatszín a „bleu Nattier“, „homard“ (a szezon legújabb piros színe), mandarinbárga, sörves, ibolyakék és fehér, ezeket dolgozzák fel a sötét, kangverseny-, ünnepegy és tengerpartra való ruhához.

A nyári ruhák szabásánál majdnem kötelező a derékkal egybeszabott ujjak, elől keresztelő vagy kabatszerű díszlet erősen markirozva az empire vonalat. Fenn majdnem mindig kerek, szögletes vagy szivalaku pántérsz, mely a pufoz ujjával megegyezően készül. Mint udonságot említek, azaz megécsak jelzik a karra trikószertien simuló csipkeujjakat.

Csipke és mindig csipke, a legvékonyabbtól a legvastagabbig, igaz csipke és jó utánzat a legjobbiz.

Az utazóruha lőden, alpákka, covert-coat, stb. hasonló szövetekből készül. Hozzá különféle bluzok: flanel, vászonzölir és mosóselymből, elegáns bluz: selyem, batizit vagy csipkeszövetből, mely utóbbit az elmaradhatatlan „table d'hotel“ is lehet viselni. Nagyobb fürdőhelyeken egy elegáns hölgy ruhatarából sem szabad hiányozni a haszilselyem, fehér kamgarn vagy sevioból készült angol kosztümnek, melyet férfimellény vagy batizit bluz egészít ki. Epp így szükséges a csipkeöpeny és hívós estekre a világos posztólköpeny. Tengerrfürdőhelyeken égő piros ruhákat és fehér trikószövetkatokat fognak viselni. Legnagyobb udonság a posztószoknya színezés illő svédbőről készült „vertes caracos“nak nevezett rövid kabátka.

— **Divat Újság** minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való szétküldéssel két korona 20 fillér. Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivataltal intézett postautalványon lehet. A Divat Újság kiadóhivatala Budapestben, VIII., Röck Szilárd-utca 4. sz.

Közgazdaság.

A **lőtenyésztes alapfőltaleiről.** A lőtenyésztes első és elengedhetetlen föltétele, hogy egészséges és mindenekelőtt száraz, nagy kiterjedésű legelőterületek álljanak rendelkezésre. A lőtenyésztes legelő nélkül, halgazdaság viz nélkül, mert ha még oly tágas kifutóink vannak is, szabad mozgás és legelő nélkül jó lovat nem tenyészthetünk. A szárazabb természetű legelők alkalmasabbak a lovak részére, mint a nyirkosabb; az utóbbiakon ugyan több állatot lehet tartani, de azok minőség nem lesz oly jó. Ha állandó legelőink nincs, annak letésítésére jómínőségű talajt kell választani és azt trágyás kapas után vetett fűmag-keveréssel begyepesíteni.

Ha a lőtenyésztes célja csak az, hogy a gazdaság igazlő-szükségletét fedezze, rendes körülmények között nem sok jövedelmet fog szolgáltatni, mint ágáslóvak olcsóbb áron lehet vásárolni, mint amennyibe azok tenyésztesse kerül. Az ágáslóvak tulajdonképen a tenyésztes selejtjéből kerülnek ki és ilyen anyagot legtöbbször lovan áron kell eladni, amely a tenyészési költségeket nem fedezi. Elvűl kell tekinteni, hogy ilyen állatok mielőbb kikerüljenek a tenyészistállóból, mert mint tenyészállatok a takarmányt nem térítik meg. Ha a lőtenyésztes után jövedelmet akarunk, akkor olyan tenyészanyaggal kell rendelkezniünk, mely annak lehetőségét nyújtja, hogy a tenyésztes minden származékát vagy mint jó esikőkat egy-két éves korban, vagy mint remondákat, vagy pedig mint kifejlett luxuslovakat adhassuk el. Csakis ilyen körülmények között fizeti ki magát a tenyésztes: ha csak ágáslóval tudunk előállítani, akkor ez után hasznot nem várjunk.

Az oszkerűzen vezetett lőtenyésztesekben a tenyésztes növedékkállatok azonnal eladhatnak, amint piaczképesek, mert jó árat adnak érte, mert a piaczképes állat tovább már nem fejlődik és hiába eszi a drága abrakot.

Az első alkalom a tenyésztes állat értékesítésére az elválasztás után van, azután egy-két éves korában, amidőn a katonai lősorozó bizottság el állítható. Ha ez alkalommal nem megy el valamelyik állat teljes kifejlettségéig, tehát 5—6 éves koráig kell tartani, mert az ipar, luxus vagy sport csak ezen kortól kezdve használja az állatokat. A visszamaradt esikők tehát ezen korig a gazdaságban használandók ki.

Kétségtelen az, hogy olyan tenyésztes, mely az el nem adott növedékkállatok nagyobb részét, vagy azokat mind képez a gazdaságban foglalkoztatni, jövedelmezőbb, mint olyan, ahol a munkaképes és még el nem adott állatok nem használhatók ki. Az előbbi esetben a tenyésztesbe fektetett tőkét és egyéb költségeket részben a gazdaság igáserő-szükségletére lehet áthárítani, mert a tenyésztes ezen a réven is hasznot hoz; ha azonban az anyakanekazék és a kétetésnél idősebb esikők munkaczejét a gazdaságban nem lehet felhasználni, akkor olyan tenyésztes, mely csak katona- vagy kocsilovakat, vagyis közepeszerű árakor értékesíthető állatokat állíthat elő, már vagy egyáltalában nem jövedelmező, vagy csak igen kevés hasznot szolgáltat. Ilyen viszonyok között az a magasverű tenyésztes, vagyis a tenyészállatokat értékesítő tenyésztes állhat fenn.

Habár az intelligens és tökéletes gazda a lőtenyésztes utóbbi nemét is jó sikerrel üzheti a gazdasági üzemben, akár kicsiny, akár nagy legyen az, első sorban mégis az lesz a tenyésztes célja, hogy a gazdaság, ipari üzem, közlekedési eszközök, luxuslő-tartás vagy a katonaság által szükséges lőanyag kielégítésére dolgozzék és nem az, hogy tenyészmenekeltet vagy kanekazék állítson elő, s azért törekedni kell arra, hogy lőállományának munkaczejét a gazdaságban értékesíthesse, s így a tenyésztes fenntartási költségét csökkentse.

A lőtenyésztes egyik fontos kérdése az, hogy meleg- vagy hidegverű lovat tenyészszünk-e? Ebben a tekintetben azonban főkepen a piac igénye határoz, mert nagyon természetes, hogy a lőtenyésztes gazda sem lesz oly rossz üzletember, hogy más fajtajú lovat tenyésztesen, mint amilyen biztosan és jó áron értékesíthet. Saját óhajait és igényeit alá kell rendelnie a vásárló közönség ízlésének, ha tenyésztes után jövedelmet akar látni.

M. Sz.

Előfizetési felhívás

Muraszombat és Vidéke

társadalmi és közgazdasági hetilapra.

A m. t. nagyérdemű közönség nagybecsű figyelmét tisztelettel felhívjuk lapunkra, mely már ez évben a huszonharmadik évfolyamában jár.

A jelenlegi kiadóhivatal 4-ik éve, hogy átvette e lap anyagát előállítását, igyekezett ez idő alatt pontosságával támogatni a szerkesztőség buzgóját, mindig érdek nélküli törekvésével, mely igyekezett mindig a járás érdekét tartotta szem előtt. Ennek fejében nem kíván mást a kiadóhivatal, mint a nagyérdemű közönséget felkérni, hogy ezen léghagypótló lapot anyagilag kegyesen támogassa, mely oly csekély, hogy

egész évre . . . . 6 korona
fél évre . . . . 3 „

Kedvezmény! Aki postafordultával lapunkra előfizet, a lapot már e hóban küldjük és az előfizetést július hó elsejétől számíttjuk.

Tisztelettel

A kiadóhivatal.

Apró hirdetés.

Könyvtár órák. A muraszombati gazdakör könyvtára nyitva van naponta délelőtt 11—12 óráig a titkári hivatalban. — A Dunántúli Közművelődési Egylet könyvtára pedig szerdán délután 1—2 óráig áll a közönség rendelkezésére az állami óvodában.

Maiczán János ferenczfalvai (Vas megye) lakos 1400 négyszögöl területű telkét a rajta levő házzal, mely üzlethelyiségnek igen alkalmas, az összes hozzá tartozó gazdasági épületekkel együtt szabadkézből eladja.

Mesés szép lesz minden hölgy

a Mintsek fele világhírű **Aranka-Créme** bamulatos batásától. Egy tégely ára 1 kor., nagyobb rózsza színben 2 kor. Aranka szappan 70 fillér. Aranka mosdó víz 1 kor. Aranka hölgyper 1 korona, nagy 2 korona.

Kapható egyedül a készítőnél:

Mintsek Géza vegyszertsi laboratoriumában
Kecskemét.

Vasuti utmutató

Magyarország összes menetrendével és vasuti térképével. Kapható Muraszombat, Balkányi Ernő könyvkereskedésében. — Ara 40 fillér.

Balkányi Ernő

könyv- és papirkereskedésében Muraszombat kapható és megrendelhető a következő tudományos, szépirodalmi munkák és napilapok:

Önüggyvéd, házi titkár

és levelező. Tartalom: utasítások sommás eljárás, fizetési meghagyás, polgári házasság, örökösödési eljárás, belyeg és egyéb illetekéről, szabadalmakról, kamatláb meghatározásáról szóló legújabb törvények alapján. — Minták ipari és kereskedelmi, családi és szerelmi levelekhez, szerződések, bizonyítványok, váltók, folyamodványok, nyugták stb. stb. dolgokhoz. Bolti ára kötvé 2 K 40 f.

Pallas Lexicon.

18 kötet,
bolti ára 216
korona helyett
120

korona kedvezményes ár.
Értekezhetni
az A.-Lendvai
üzletben is.

Kis Ujság

és

Friss Ujság

politikai napilap,
minden
szám érdekes
regénnyel.

Tolnai Világ Lapja.

Szépirodalmi képes lap. A legelterjedtebb és teljesen mindent felölelő heti lap. Minden hóban első rangú író által írt, angol vászonba kötött érdekes regény, melynek ára 40 fillér. Minden évben legalább kétszer nagyobb értékű kedvezmény. Egyes száma is elfogadhatik megrendelés, mikor is a házhoz lesz kihordva. — Egyes szám ára 24 fillér.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

patika

egy régióknak bizonyított háziájszer, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szereknek bizonyult **kövérnyélnél, oszánál és meghűléseknel,** bedörzsöléséppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bovisárisakor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a **Richter** cégjegyzéssel ellátott doboza van csomagolva. Ára üvegokban K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

D^r. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz”,

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Hirdetmény.

A muraszombati ág. hitv. evang. egyházközség jelenleg épülő házának földszintjét, amely üzletnek igen alkalmas, s amely áll egy tágas

üzlethelyiségből,

3 szobából, konyha, éléskamra, pince és padlásból, a ház elkészültével bérbeadja. Bérelni szándékozók, ajánlataikat f. hó 25-ig a lelkészi hivatalhoz küldjék be.

használt, keményebb fajátja, kifőzőfele alk. tűzrakáshoz is nagyon alkalmas, eladó Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombat, Kiloja 12 fillér. 5 kilónál kevesebb nem lesz eladva.

Csomagoló papír

A világ legjobb szappana

Sunlight Szappan

Gyapjuszövetek és vásznak bársonypuhává és hófehérré válnak Mosson Sunlight-módszer szerint és megtakarít majd munkát, időt és pénzt.

Egyedüli elárúsító **ASCHER B. és FIA** Muraszombat és Bellatiinc.

Lokomobilok, Gőzcséplőgépek, Benzinmotorok, Aratógépek, Talajmivelő Eszközök, Teljes Malomberendezések, stb. stb.

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTARSASÁG

A Magyar Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, Budapest.

Nyomatott Balkányi Ernő gyorsajtóján, Muraszombatban.